

Janakkalan vanhusneuvoston kokous (5.)

Aika: 28.5.2024 klo 9.30-11
Paikka: Kunnantalo, Juttila
Läsnä: Helena Puistola
Kati Virtanen
Riitta Lindell
Paula Lindholm
Pirjo Kilpeläinen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.31 ja toivotti Pirjo Kilpeläisen tervetulleeksi.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio käsiteltiin lyhyesti.

3. Terveiset Hyvinvointilautakunnan kokouksesta 15.5.2024. (Paula ja Pirjo osallistuivat)

Kokouksessa käsiteltiin liikuntatoimen yleisavustuksia. Yhdeksän hakemusta hyväksyttiin ja yksi hylättiin.

Pirjo Kilpeläinen valittiin vanhusneuvostoon hyvinvointilautakunnan edustajana ja Paula Lindholm hyvinvointilautakuntaan vanhusneuvoston edustajana.

Kokouspalkkiot ja matkakorvaukset maksetaan vanhusneuvoston edustajalle hyvinvointilautakunnan kokouksissa.

4. HVA:n vanhusneuvoston kokouksesta 21.5.2024. (Helena osallistui)

https://omahame-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/pk_kokl_tweb

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2023 oli kokouksen tärkein pykälä. Sosiaaliasiamiehen tärkeimmät tehtävät ovat avustaa, neuvoa ja tiedottaa. Yhteydenotot sosiaaliasiamiehelle koskivat yleensä hallinnollisia päätöksiä, asiakirjojen ymmärrettävyyttä sekä viestintää.

5. Ikäntyneiden toimintasuunnitelman täydentäminen ja hyväksyminen. (Liite 1)

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto

Puh. (03) 68 011

Juttilantie 1

kirjaamo@janakkala.fi

14200 Turenki

www.janakkala.fi

Toimintasääntöön voisi lisätä tiedot kokouspalkkioista sekä atk-korvauksista. Myös, että varajäsenet saavat osallistua kokouksiin, mutta korvauksia ei niistä saa, jos he eivät ole kutsuttuina kokouksiin. Tarkistetaan hyvinvointijohtajalta, voiko nämä tiedot lisätä toimintasääntöön.

6. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman täydentäminen ja hyväksyminen. (Postitettiin 24.5.)

Vanhusneuvoston puheenjohtaja on kirjoittanut kommentteja suunnitelmaan:

Ikäihmisten hyvinvointiin panostaminen on taloudellisten resurssien säästöä kunnissa ja hyvinvointialueilla. Fyysiseen toimintakykyyn tukevia keinoja ja merkityksiä tunnetaan jo hyvin ja niihin liittyviin käytäntöihin on panostettu kunnissa. Mielen hyvinvointi pitää nostaa ikäihmisillä samanarvoiseen asemaan, koska se on yksi osa ihmisen kokonaisvaltaista toimintakykyä ja hyvinvointia.

Mielen hyvinvoinnilla tarkoitetaan elämän mielekkyyden ja merkityksellisyyden kokemusta sekä tyytyväisyyden ja onnellisuuden tunteita. Ikäihmisillä riski elämänmuutoksille, menetyksille ja toimintakyvyn heikentymiselle kasvaa. Tilanteisiin tarvitaan tietoa ja taitoja yhdistyksille, järjestöille sekä ammattilaisille.

Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä toiminta on aina edullisempi kuin korjaavat palvelut. Tässä kannattaa hyödyntää järjestöissä kehitettyjä hyviä käytäntöjä, kuten vapaaehtoistoiminta, ystäväpalvelu. Vapaaehtoiset ja ystävät toimivat usein niiden ikäihmisten luona/kanssa, jotka eivät kuulu sote-palveluiden piiriin. Jonkinlainen tiedotus-/raportointijärjestelmä olisi luotava silloin, kun ikäihmisen toimintakyky/hyvinvointi muuttuu terveyden, asumisen tms. vuoksi. Yhdistysten ja järjestöjen yhteistyötä kunnan kanssa osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuutena on lisättävä.

7. Vanhusneuvosto järjesti 15.5.2024 klo.10-12 avoimen tilaisuuden ikäihmisille Janakkalan kunnantalon valtuustosalissa.

Tilaisuuteen oli kutsuttu Oma Hämeen Ikäihmisten palveluiden toimialajohtaja Jorma Haapanen. Kuntalaisia osallistui ikävä kyllä erittäin vähän. Tilaisuudessa oli hyvä puhuja ja ajankohtaista asiaa. Mietittiin, onko kaikille hyvinvointialueen asiat selvillä vrt. osallistujamäärä?

8. Hyvinvointilautakunnan vastaus vanhusneuvoston aloitteeseen Ikääntyneiden olohuoneet kyliin (Liite 2)

Ilahduttavaa, että THL:n terveyden edistämisen määrärahaa voi hakea. Suunnitteluryhmä kutsutaan kokoon aloitteen toimenpiteiden käynnistämiseksi.

9. Tiedustellaan hyvinvointijohtajalta, onko Janakkalan taajamissa tekeillä esteettömyysarviointia

Hyvinvointijohtaja vastasi, että tekninen toimi selvittää tätä. Vanhusneuvosto vie esteettömyysarviointi pyynnön tekniselle johtajalle. (Lähetetään ote muistiosta tältä osin ja pyydetään siinä vastaus vanhusneuvostolle).

10. Muut asiat

- Vanhusneuvoston jäsenet keskustelevat omissa verkostoissaan mahdollisista jäsenistä, joita valitaan syyskokouksessa sekä voidaan ottaa suoraan yhteyttä järjestöihin. Tähän palataan elokuun kokouksessa.
- STEA-hanke, Ikävoimaa-hanke, jota haetaan Janakkalan alueelle maaliskuulta 2025 kolmeksi vuodeksi. Kunta ei ole hakija eikä saa rahoitusta, mutta olisi kumppanina. Aie-sopimus tehdään Oma-Hämeen kanssa. Haku päättyy 14.6. Hyvinvointijohtaja tekee hakemuksen.
- Testamenttiasiat: Mihin tarkoitukseen testamenttirahoja olisi hyvä käyttää? Jaetaan avustuksina vai konkreettinen kehittämiskohde? Vanhusneuvoston päätös, että jaetaan kohdennettuina avustuksina järjestöille. Hyvinvointilautakunnan on laadittava hakukriteerit, säännöt ja ohjeet ennen avustusten jakoa. Hakukriteerit on tultava lausuttavaksi vanhusneuvostoon. Hyvinvointilautakunta laittaa haun auki, vanhusneuvosto käsittelee hakemukset ja esittää ne hyvinvointilautakunnalle, joka tekee päätökset.
- Muistioon jaettavaksi linkki Kuntaliiton julkaisuun: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2274-hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-tehtavat-kunnissa>

11. Seuraava kokous

Etäkokous, jos kiireellisiä asioita.
Kokous kunnantalolla ti 20.8.2024 klo 10.

Liite 1

Vanhusneuvoston toimintasäännöt

Vanhusneuvostot tulivat lakisääteisiksi 1.7.2013 voimaan tulleen ns. vanhuspalvelulain (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista) myötä. Kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä (Kuntalaki § 27).

Vanhusneuvoston työskentelyä koordinoi Hyvinvointijohtaja (Hallintosääntö Kvaltuusto11.12.2023 § 116, voimaan 1.1.2024)

Tarkoitus:

Vanhusneuvosto on kunnan ja sen alueella asuvien ikääntyneiden, heidän omaistensa sekä eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistyöelin.

Tehtävät:

1. Edistää viranomaisten, ikääntyneen väestön ja heitä edustavien järjestöjen yhteistoimintaa kunnassa ja tukea ikääntyneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnallisessa päätöksenteossa.
2. Seuraa ikääntyneen väestön tarpeiden ja niitä vastaavan palvelutarjonnan ja muiden palvelutarpeiden kehitystä kunnassa ja tiedottaa vanhusjärjestöille ikääntyneiden palveluiden ja tukitoimien kehityksestä ja saatavuudesta.
3. Seuraa kunnan päätöksentekoa ikääntyneen väestön kannalta. Vanhusneuvosto pyytää tarvittaessa asiantuntijoita kokoukseensa kuullakseen ajankohtaisista asioista.
4. Edistää ikääntyneen väestön selviytymistä yhteiskunnan eri toiminnoissa kuten asumisessa, sosiaali- ja terveyspalveluissa, sosiaaliturvassa, kulttuuri- ja harrastustoiminnassa sekä muissa kunnallisissa palveluissa.
5. Vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat ja vastaavat soveltuvat myös niiden henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua, toimia ja suunnistautua on rajoittunut.
6. Tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan viranomaisille ikääntynyttä väestöä koskevista asioista.
7. Huolehtii käsittelemiensä asioiden tiedottamisesta ja edistää tiedotusta ikääntyneitä koskevista asioista.
8. Hoitaa muut vanhusneuvoston toimialaan kuuluvat ja hyvinvointilautakunnan määräämät tehtävät.
9. Vanhusneuvoston toimikausi on valtuustokausi. Vanhusneuvostoon kuuluu seitsemän jäsentä ja kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vanhusneuvostoon kuuluu eläkeläisjärjestöjen edustajina kolme (3) varsinaista jäsentä sekä kolme varajäsentä. Lisäksi vanhusneuvostoon kuuluvat hyvinvointilautakunnan edustaja. Vanhusneuvosto valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä sihteerin. Mikäli vanhusneuvosto ei valitse jäsentenistään sihteerinä, voi hyvinvointilautakunta valita kunnassa palvelusuhteessa olevan sihteeriksi. Tämä sääntö korvaa aiemman voimassa olevan toimintasäännön. Tämä toimintasääntö tulee voimaan 10.6.2024 lukien.

§ 6 Kuntalaisaloite: Ikäntyneiden olohuoneet kyliin

Asianumero: JAN/296/00.02.16/2024

Valmistelija: Hyvinvointijohtaja Hanna Paikkala

Vanhusneuvoston hyvinvointilautakunnalle osoittaman aloitteen käsittely

Asiaselostus:

Vanhusneuvosto on osoittanut hyvinvointilautakunnalle 11.3.2024 aloitteen ikäihmisten olohuoneiden perustamisesta Janakkalan kyliin. Aloitteessa toivotaan kunnan perustavan kyliin ja taajamiin ikäihmisille olohuonemaisia kohtaamispaikkoja. Tiloissa olisi mahdollisuus matalankynnyksen kohtaamisiin sekä omaehtoiseen toimintaan.

Vastaus aloitteeseen:

Ikäntyvien matalankynnyksen kohtaamispaikkojen tarve tunnustetaan kunnassa. Kylien ja taajamien kunnan omistamien tilojen käytöstä keskustellaan teknisen toimialan kanssa, myös kiinteistöstrategiassa tullaan huomioimaan kohtaamispaikkojen tarve. Tilojen kartoittaminen tehdään kevään 2024 aikana.

Ikäntyneiden matalankynnyksen kohtaamispaikkoihin ja osallisuuden lisäämiseksi on mahdollista hakea THL:n terveyden edistämisen määrärahaa. Määräraha haku päättyy kesäkuussa. Ikäntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi on lisämääräraha avustukseen noin 6,8 miljoonaa. Kunta ei voi yksin hakea tätä avustusmuotoa, neuvottelut hyvinvointialueen ja muiden alueen kuntien kanssa ovat aiheesta käynnissä.

Testamenttirahaston käytettäviä määrärahoja vanhusten palveluiden parantamiseksi ei ole tiedossa vuodelle 2024. Näidenkin kohdentaminen kohtaamispaikkojen perustamiseen tai niihin suunniteltuun toimintaan on hyvinvointilautakunnan määriteltävä.

Hyvinvointitoimialan talousarviossa ei ole toimintaan eikä kehittämiseen varattua määrärahaa vuodelle 2024. Selvitetään aluksi tilojen käyttö sekä mahdolliset kustannukset kunnalle, jotta siihen voidaan seuraavassa talousarviokäsittelyssä mahdollisesti palata

Aloitteen toimenpiteiden käynnistämiseksi hyvinvointijohtaja kutsuu kokoon suunniteluryhmän, jonka tavoitteena on, että toiminta saataisiin käynnistettyä ainakin isoimmissa taajamissa ja joissain kylissä viimeistään vuoden 2025 alusta.

Asia kirjataan myös ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan, jota aloitetaan tekemään yhteistyössä vanhusneuvoston ja järjestöjen kanssa keväällä 2025.

Sovelletut oikeusohjeet Kuntal 23 §, hallintosääntö 28 §

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää antaa edellä mainitun vastauksenaan kuntalaisaloitteeseen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

